

1. ZESTAW 16. ŁAŃCUCHY MARKOWA, OKRESOWOŚĆ, TWIERDZENIE ERGODYCZNE.

Uwaga: Zachodzi następujące twierdzenie.

Twierdzenie 1. Niech X będzie nieredukowalnym łańcuchem Markowa o skończonej liczbie stanów. Następujące warunki są równoważne:

- (1) X jest ergodyczny
- (2) żaden ze stanów X nie jest okresowy
- (3) istnieje nieokresowy stan X

Zadania

- (1) W małym stawie znajdują się dwa wystające z wody kamienie. Po jednostce czasu żaba skacze z małego kamienia na duży z prawdopodobieństwem $\frac{4}{5}$. Jeśli siedzi na dużym kamieniu, prawdopodobieństwo że podejmie decyzję o skoku na mniejszy wynosi $\frac{1}{3}$. Nie znamy rozkładu początkowego dla miejsca pobytu żaby, ale wiemy, że po n skokach znajdzie się na małym kamieniu z prawdopodobieństwem $\frac{2}{9}$. Znajdź rozkład położenia żaby po skoku $n + 2$.
1. Rozważmy następującą macierz: $P = \frac{1}{3} \cdot [1, 0, 2; 1, 1, 1; 0, 2, 1]$. Uzasadnij, że jest ergodyczna. Znajdź rozkład stacjonarny.
2. Żaba przeskakuje co minutę pomiędzy kamieniami 1, 2 i 3, z prawdopodobieństwami zadanymi przez macierz P z poprzedniego zadania. Zakładamy, że żaba jest nieśmiertelna. Podaj przybliżoną wartość wektora prawdopodobieństw jej położenia po 10^{10} minutach. Nie znamy rozkładu początkowego dla położenia żaby.
- 3.(egz2013) Syzyf wtacza kamień na górę wysokości 4000 m. Każdego dnia z równym prawdopodobieństwem udaje mu się pokonać 1000 m, lub kamień wysuwa się mu z rąk i stacza się do stóp góry. Jednakże w chwili, gdy dociera do szczytu złośliwy Zeus straca mu kamień na dół. Oszacować prawdopodobieństwo, że po wielu dniach pracy Syzyf będzie znajdował się dokładnie w połowie góry.
4. Rozważmy następującą macierz przejścia $P = [\frac{1}{2}, \frac{1}{2}; \frac{4}{10}, \frac{6}{10}]$. Wyznacz P^n . Ile wynosi $P(X_n = 2 | X_0 = 1)$, gdzie X_0 jest stanem początkowym łańcucha. Korzystając z postaci macierzy P^n , podaj rozkład stacjonarny.